

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 6. julija 1927.

Št. 27.

Kaj pravi Seipel?

Med svetovno vojno je dr. Seipel izdal knjigo „Nation und Staat“. V tej knjigi pravi na strani 79.: „Der Staat hat das allerhöchste Wohlfinden aller seiner Angehörigen zum Ziel. Er hat es daher nicht nur mit den einzelnen Staatsbürgern als Individuen zu tun. Deren allseitiges Wohlfinden schliesst ein, dass auch ihre Familie, ihr Stamm, ihr Volk, ihre Nation, ihre Gemeinde, ihre Kirche und überhaupt alle erlaubten Organisationen, denen sie von Natur aus oder durch freien Willen angehören, zu ihrem Recht kommen.“

Dr. Seipel torej pravi, da mora država spoštovati narodove pravice. Država nima pravice narodov zatirati. Država je za to tu, da bi bilo vsem državljanom dobro. Splošna blaginja državljanov je namen države. Niso ljudje tu zaradi države, marveč država je zaradi ljudi. Proti bistvenemu namenu države je, če država (državna oblast) svoje državljanje zatira.

Država ne sme zatirati in jemati človeških pravic ne posameznikom, ne narodom. Če država to dela, dela proti svojemu lastnemu namenu. Država, ki zatira svoje državljanje, je kakor streha, ki propušča dež in sneg; je kakor stara, zarjavela kosa, s katero ni mogoče kositi; je kakor polomljen stol, na katerem ni mogoče sedeti; je kakor ura, ki ne kaže pravega časa.

Vsak narod ima naravno pravico, da se mu beseda božja oznanjuje v cerkvi in v šoli v materinščini in da se njegova deca nauči v šoli tudi materinskega jezika v branju in pisanju. Država, ki svojim narodom krati te pravice, dela proti svojemu lastnemu namenu. Našemu narodu se na Koroškem kratijo te pravice. V zmislu zgornjih Seipelovih načel moramo označiti to postopanje kot nasprotujoče ideji in namenu države.

Poleg tega pa imamo tudi pozitivno zagotovilo in obljubo avstrijske državne oblasti, da bo spoštovala naše narodne pravice. Avstrijski član plebiscitne komisije A. Peter Pirkham je po plebiscitu v imenu avstrijske državne oblasti podal slovesno obljubo: „Unsere slovenischen Ladsgenossen in der Zone I. können versichert sein, dass alle massgebenden Stellen ihre sprachliche und nationale Eigenart zu wahren wissen werden.“ — Tu je slovesno dana obljuba — a kje je izpolnitev te obljube?

Ob koncu svoje knjige pravi dr. Seipel: „Lieben heisst wohlwollen. Wer seine Nation wahrhaft liebt, will, dass sie womöglich alles Gute besitze. Alles Gute kann sie aber nur besitzen, wenn sie jenes, das sie bereits hat, rein und unverfälscht bewahrt, das übrige aber durch das die anderen Nationen sich vor ihr auszeichnen, nach und nach von diesen übernimmt.“

Seipel ljubi svoj narod. Gotovo pusti isto pravico tudi drugim. Tudi nam. Seipel nam torej pravi, da ljubimo svoj narod, če želimo, da bi bil naš narod v posesti vsega dobrega. To pa se zgodi, če ohranimo kar imamo, in sprejmemo od drugih narodov, v čemer se oni odlikujejo pred nami.

In kaj hočemo mi drugega, kakor to? Mi hočemo ohraniti, kar imamo, mi hočemo ohraniti svojo narodno posest, svoj jezik in svojo narodnost. A nemški fanatiki nas zaradi tega zmerjajo s „Čuši“ in „Srbi“! Iz Seipelovih ust ste sojeni!

Na Koroškem se govori toliko o „Heimatschutz“. Ali pa ne spada k varstvu domovine zlasti tudi varstvo jezika in narodne posebnosti? Kdor pa nam hoče jezik in narodnost vzeti, tega „Heimatschutz“ je gola laž in hinavščina!

Danes se je malo nategnilo, saj duhovi so se vedno bolj razvneli in težko je bilo pustiti sladko kapljico. Bošter in Kocel sta gledala na red, zato tam Nacek ni imel dosti opravka. Toda pri Mažarju je bilo še vse v najboljšem razpoloženju. Ko je stopil Nacek v pivnico, vso zakajeno, da skoro nobenega ni mogel zagledati, se niti zmenili niso zanj. Fanika mu je hitro dala frakeljček boljšega, poznala je že njegove želodčne težave. To ga je potolažilo, da se je smela mladina še nekaterikrat zasukati. Toda spomnil se je nazadnje le na svojo službo, dvignil je helebardo kvišku in zapovedal, da je sedaj konec.

„Saj še ni čas,“ vpili so fantje, „na Nacek, tu pij, pa za svojo staro tudi nesi nekaj seboj.“ In Nacek je še spraznil velik kozarec in vtaknil steklenico z vinom v žep. Tako so zopet ukani Naceka, kateremu se je nos danes že precej svetil, še za veselo poskočnico.

Pa vsake stvari je nekaj konec in na tretji Nacekov opomin ni pomagalo nič, morali so zapustiti gostilno in si poiskati svoja ležišča. Kmalu je nastal mir, le Nacekovi koraki so odmevali po ulicah in oznanjevanje posameznih ur. Pri tem pa je postal le-ta žejen, potegnil je steklenico in napravil iz nje nekaterikrat močne požirke. Utemeljeval pa je to s tem, da njegova Špela itak spi in tedaj tudi kakega okrepčila ne rabi.

Napočilo je jutro; še je bila tema in že se

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Soc. demokrati zavlačujejo delo v dobrih. Zato se že slišijo glasovi, da bomo imeli prihodnje leto zopet volitve. Vodijo se sicer pogajanja, ki bi prinesla jasnost v položaj, a v vladi prevladuje mnenje, da parlament kljub temu ne bo mogel delati, četudi se opoziciji ustreže v nekaterih točkah. Na dnevnem redu so spremembe carinskih postavk, 2 šolska zakona in zakon o zopetni vpostavitvi justičnega ministrstva. — V poročilu o zadnjem zasedanju deželnega zbora smo pri izvajanjih poslanca dr. Petka pisali, da je naša stranka v gospodarskem oziru za naslonitev na naprednejšega nemškega. Izraz „naslonitev“ ni bil na mestu in je smisel njegovih izvajanj spremenil; posl. dr. Petek je rabil izraz „Angleichung“, je za to, da se slovenski del v gospodarstvu oziru tako povzdigne, da bo na isti višini kot nemški.

Italija in narodne manjšine. Od 22. do 24. avgusta se bo vršil v Ženevi kongres narodnih manjšin. Za zborovanje je določen naslednji dnevni red: 1. Ogroženje evropskega miru radi narodnostne nestrpnosti. 2. Sodelovanje narodnih manjšin v državah ter v mednarodnem svetu. 3. Vprašanje jezikov. 4. Suverenita države in pravice manjšin. 5. Relativno vprašanje k statistiki narodnosti ter 6. organizacija in propaganda. — K vprašanju kongresa narodnih manjšin se oglašja „Tribuna“ in pravi: Komaj se je končala protitalijanska gonja v Berlinu, se pripravlja mednarodni kongres društev Lige narodov. Na tem zborovanju bomo videli med delegati razne Tientzle, Villfane, Besednjake, Ruffine, Gugljeme, Ferrere, Canepe in tovariše. Vsi bodo služili mednarodnim organizacijam. Ali ne misli vlada prav na fašistični način intervenirati v tej škandalozni komediji ter razustiti vsa društva, ki delujejo

je slišalo od daleč škripanje težko obloženih voz, klicanje voznikov, ki so pokali z biči.

Mežnar Jožef Probart je že odzvonil juternico, najprej pri fari, potem pa še v cerkvi D. M. v Trnju. Nebo je bilo jasno in mrzel sever je pihal od Suhe skozi Tabre.

Od Jezerskega so prignali cele črede ovac, velike, z debelo volno pokrite, saj tam je posebna pasma in Jezeriani so na to ponosni. Razpostavili so jih ob koncu trga na sejmišču za živino; kmalu so se jim pridružili kmetje iz Kort in Obirskega, ki so prignali koze, male in velike, z rogovi in brez rog. Poljanci pa so prignali živino, da jo spravijo v denar, ker na dom ne pride itak noben kupec. Na glavnem trgu so razpostavili došli trgovci svoje blago na stojala, ki jih imajo pripravljena za take prilike. Trgovci s suknom so vpili, vzdigovali blago, ga potegovali, hoteč pokazati, kako je močno, da se lahko nosi sedem let noč in dan. Zopet drugi so ponujali blago za ženske, predpasnike, rute, od navadne do svilene v vseh različnih barvah, različne trakove za zarobljenje ženskih kril. Kupci so radovedno gledali blago, ponujali dosti manj, kakor je zahtevali trgovci in se pogajali tako dolgo, da se je nazadnje dosegla cena, ki je bila obema po volji. Včasih pa se je radi enega krajcarja tudi razbila kupčija, ker kupec ni hotel nič primakniti, prodajalec pa ne odnehati.

(Dalje sledi.)

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Fanika se je veselo sukala med mladimi gosti, temu in onemu je dala prijazno besedo in ga malo podražila. Roberta danes ni bilo, ker se je bal krepkih fantov, ki mu niso bili posebno naklonjeni, zlasti od tega časa, ko je imel prepir z Andrejem in Tomejem. Faniki se je tudi nekoliko zameril, kajti posebno junaško se ni obnašal, popihal jo je kakor zajec in ona bi bila vendar tako rada pokazala njegovi prejšnji nevesti svoje zaničevanje in jo še bolj trpinčila. Toda preveč ni smela dati čutiti Robertu svoje jeze, da se ji ne izneveri, ker bi bilo vendar škoda takega ženina.

Odbilo je že pol noči. Nočni čuvaj Nacek je že zatrobil dvanaajsto uro in zaklical:

Lahko noč, lahko noč!
Bog vam daj svojo pomoč!

Imel je staro trobento, privezано na črnožoltem traku, v eni roki pa je nosil staro helebardo, že čisto zarjevalo. To je bil znak njegove oblasti. Imel je gledati na to, da se ni potikal noben sumljiv človek po trgu, istotako je imel dolžnost paziti na to, da so bile vse gostilne o polnoči zaprte.

v Italiji za narodne manjšine, njihom delegatom pa odvzeti potne liste. — Italijani imajo slabo vest in se boje nepristranske javnosti.

Italija je ponosna na svojo moč. Prosvetni minister Fedele je ob priliki debate proračuna prosto izjavil, da skuša naučna uprava v novih krajih zopet vzbuditi zaspalo italijanstvo. Danes ne obstoji od nekdanjih treh močno obiskovanih nemških srednjih šol nobena. Tudi slovenski tehniški inštitut in slovenski gimnaziji v Tolminu in Idriji kakor tudi slovensko učiteljske v Tolminu ne obstojijo več. V vseh srednjih šolah se danes poučuje samo italijansko. Tudi višji kurzi nemškega inštituta v Bocu in slovenski tehnični inštitut v Idriji so se pretvorili v italijanske. Nemščina, slovenščina in hrvaščina se podučujejo kot tuji jeziki v posebnih kurzih, kot razredni jezik pa velja izključno samo italijanščina. Tudi drugojezične ljudske šole se bodo spremenile stopnjema. (Avstrijski sistem!)

Stališče Bolgarije. (Kralj Boris je otvoril s prestolnim govorom izredno zasedanje novoizvoljenega bolarskega narodnega sobranja. V svojem govoru je ugotavljal, da priča velika udeležba pri volitvah, da vladata v državi red in svoboda ter da je narod s to udeležbo pokazal, da si želi aktivno sodelovanje pri rešitvi važnih državnih in gospodarskih vprašanj. Govorec o nalogah novega parlamenta je naglašal, da bo moralo sobranje posvetiti glavno delo finančno-gospodarski obnovi države. Vztrajajoče tudi v bodoče na dosedanji miroljubni politiki bo bolgarski narod iskal sodelovanje z vsemi sosedi in ostalimi državami. Ta politika je že doslej zelo ojačila zaupanje inozemstva, zlasti kar izraža odprava vojaške kontrole. Vlada bo tudi bodoče vztrajala na tej poti in upravičeno upa na nove uspehe, ki bodo v veliki meri ublažili tudi gospodarsko stanje države. — V Bolgariji se je mudil zadnji čas dr. Korošec, ki je bil prijazno sprejet.

DOMAČE NOVICE

Hvaležnost Hrvatov do svojih mučnikov. Poseben obisk je doživel Celovec v dneh od 26. do 29. junija. Obiskali so nas „Bratje hrvatskega zmaja“ iz Zagreba, da odkrijejo spominsko ploščo zadnjemu potomcu slavne hrvatske rodovine Zrinske: grofici Zori Veroniki, hčerki nesrečnega hrvatskega bana Petra Zrinskega, ki je bila celih 59 let nuna pri uršulinkah v Celovcu. — Slovenci na Koroškem so sami čutili divje turško kopito, ko so Turki udrli v naše doline. Oddahnili so se šele, ko so slavni Zrinski leta 1663 premagali Turke ter rešili Koroško, Štajersko in Kranjsko za zmiraj turške nevarnosti. Avstrijski cesar Leopold sam imenuje v listini imenovanja za hrvatskega bana Petra Zrinskega „ščit krščanstva in strašilo Turkov“. Dobrobit Hrvatske je ležal novemu banu pred vsem na srcu. Ker je že toliko trpela od Turkov, se je pri cesarju Leopoldu bridko pritožil, kako plenijo nemški vojaki po hrvatskih gradovih. Ko pritožba ni nič zalegla, se je pripravljajl s še nekaterimi uglednimi grofi na samosvoj odpor. Te priprave pa so bile izdane: P. Zrinski in njegov svak Frankopan sta bila izvabljena na Dunaj in v Dunajskem Novem Mestu obglavljena. (Njune kosti so po svetovni vojni, ko je bila Hrvatska svobodna, prepeljali z velikimi svačanostmi v Zagreb.) Oblasti so siloma odpeljale tudi Petrovo ženo Katarino in njeno najmlajšo hčerko Zoro v Gradec, kjer sta zelo stradali in duševno veliko trpeli, doma so jima pa vojaki izplenili celi grad. Z Dunaja pride poostrena zapoved, da se Katarina prisili v samostan in da se od nje loči 12letna hčerka Zora. Februarja 1672 je bila oddana Katarina dominikankam v Gradcu, Zora pa uršulinkam v Celovec. Mati Katarina je vsled prebridkega trpljenja že naslednje leto umrla. Za nadaljno usodo hčerke Zore Veronike pa se dolgo ni vedelo. Po naključju se jo je našlo v spominski knjigi uršul. samostana v Celovcu in tako izvedelo, da je Zora leta 1676 položila večne obljube. Bila je kot nuna zelo ponižna in skromna in je bila voditeljica glasbe celih 30 let, od teh polovico let slepa. Nuna je bila 59 let in je umrla leta 1735, stara 78 let. — Četudi so Celovčani imeli namen, nas popolnoma zamolčati, so gostje le imeli priliko nas spoznati, gledati našo

zemljo. Videli so ob prihodu Podjuno, pri odhodu Rož. Nam so pa zapustili vzgled, kako lepo časti bratski narod svoje slavne prednike, ki so toliko trpeli za svoj narod. Slava narodu, ki časti svoje slavne prednike!

Preveč dobrote! Kako postopa Jugoslavija s svojimi nemškimi manjšinami se razvidi iz oklica, ki ga priobčuje „Cillier Zeitung“. V Ljubljani obstoji 5razredna nemška manjšinska šola, ki bo dobila letos tudi šesti razred. Nemci Slovenije pa na žalost menda ne vedo o obstoju te šole in tako se tolmači malo slab obisk te šole v letošnjem letu. Mi opozarjamo nemške starše v Sloveniji prav posebno na to šolo in jih pozivamo, da svoje otroke, zlasti one, ki bodo obiskovali v prihodnjem šolskem letu prvi razred, takoj ob zaključku šole vpišejo v nemško šolo, da na ta način zasigurajo njen obstoj. Otroci se naučijo v manjšinski šoli poleg nemškega jezika tudi srbskega in slovenskega in to boljše kakor v slovenskih šolah, ker se učitelji z nemškimi otroci bolj potrudijo. Nemški starši v Sloveniji, vaši otroci spadajo v nemško šolo v Ljubljani! — Iz navedenega se razvidi, da so preskrbljeni Nemci v Sloveniji tako obilno z nemškimi šolami, da morajo iskati učence, ker sicer preti nevarnost, da se mora šola radi slabe udeležbe zaključiti. Tega bi seveda „zavedni“ Nemci ne pripustili in tudi v tem slučaju ukinitve razvpili kot napad na narodno manjšino, kakor se vedno zgodi, kadar se skrivi las, z vzrokom ali brez vzroka. Če list piše, da nimajo nemški starši vednosti o obstoju take nemške manjšinske šole in da je radi tega slab obisk, je to navadno izbrisanje oči pred javnostjo, ker si ne upa priznati, da ne more dobiti zadostnega števila otrok. Tudi nemška zavednost je podlegla v tem slučaju in javnost ne zahteva izključno manjšinske šole, ker se otroci naučijo tudi v slovenskih šolah nemškega jezika. Razlika je namreč ta, da polagajo Jugoslovenci na znanje nemškega jezika veliko več važnosti kakor n. pr. koroška vlada na slovenski jezik, akoravno je dnevno v stiku s Slovenci in meji na jugoslovansko državo. Tudi nemška manjšinska šola polaga največ važnosti na znanje državnega jezika, in kakor se iz oklica razvidi, se ga poučuje bolje kot v drugih slovenskih šolah. To bi mi verjeli, ki imamo že zadosti skušnje na tem polju in smo mnenja, da se tudi tuji jezik da učiti le na podlagi materinega jezika. Kakor se nadalje razvidi iz oklica, so učitelji tudi v resnici zmožni vseh zahtevanih jezikov, da se more pričakovati uspeh. Koroškega sistema torej Nemci v Sloveniji nočejo priznati. Tukaj je namreč v navadi, da pošiljajo take učitelje, ki razumejo nemški in slovenski jezik in so sposobni v obeh jezikih poučevati, v nemške kraje, kjer ni treba učiti slovensko deco in ne slovenski jezik. Učitelje pa, ki ne razumejo ne slovenske dece in ne ali samo malo slovenski jezik, pa gotovo na utrakvistične šole, ki bi naj bile iste kot so nemške manjšinske šole v Jugoslaviji. Po sadovih, ki so jih rodile take utrakvistične šole, smo javnost že nešteto krat opozarjali na ta zločin, vedno pa brez uspeha. Pred našimi očmi se vedno še dogaja, da se ne upoštevajo pri nastavitvi na naših šolah učiteljske moči z znanjem slovenskega jezika, a vse pritožbe so bob ob steno, Nemci po tujih državah se šopirijo v demokraciji narodov, katere so nekda tlačili, a brez pritiska tujih držav po načelu reciprocitete se ne da pri naših nedemokratičnih ljudeh nič doseči. Samo pravica do pritožbe, kot jo uživamo mi, pa je komedija, s katero se slepi svet, ki ne vidi ali noče videti dejanskega oplozaja.

Pred poroto. Heinrich Schmied je bil ciganske narave in je hodil od kraja do kraja. Pristojen menda ni nikamor in ne pozna staršev. Šole ni nikdar obiskoval in ker ni krščen, je mislil, da se tudi ne more poročiti. Seznanil pa se je s ciganko Emo Lorgi, s katero ima 6 otrok. V Selah pri žrelcu je prišlo do prepira med drugo gručo, zlasti med ženskami in Schmied je v toku tega prepira ustrelil nekega Vilčnika. Ker je Schmied hitre jeze in alkoholik, se mu to dejanje ne šteje v tako veliko zlo, kot zasluži. Obsojen je bil na 15 mesecev težke ječe s trdim ležiščem in postom vsako četrtletje. — Tomaž Hribnik je bil že večkrat radi kraje v zaporu. Po majhni prostosti pa je zopet udril v hišo Šentviška cesta 1 v Celovcu in

umoril s sekuro gospo Leibetseder in jo oropal. Stvari je skril na Križni gori in jih prihodnji dan spravil v Beljak. Aretiran je bil v Beljaku in se je izdal s tem, da je nekemu beraču podaril srebrn novc. Njegovo duševno stanje je tako, da se zaveda vsakega dejanja. Obsojen je bil radi roparskega umora na 20 let težke ječe strdim ležiščem vsako četrtletje. Oziralo se je na njegovo zanemarjeno vzgojo in rano, ki jo je dobil v vojni, ker sicer je postavljena za roparski umor dosmrtna ječa.

Ledenice. (Sreča v nesreči.) Sestri Franca in Marija Božič sta šle v Beljak z bratom. Da si prikrajšata pot, sta se pustili prepeljati čez precej naraslo Dravo. Voznik je pozabil predjati vrv in ko so prišli v sredino, se je ladja prevrnila in voda je odnesla brata in 70letno Franco. Voznik in druga sestra sta se prišla za ladjo in prišla tako do brega, brata pa je neslo par sto metrov, kjer so ga rešili iz vode. Franco je neslo blizu eden in pol kilometra daleč po površju ne da bi se potopila. Živo so rešili in spravili v bolnico, ki jo je čez 3 dni zapustila. — V novi svet, v Kanado, so šli iskat srečo Anica Rac, Greta Koren in Zepej Samonik. Da bi jim bila sreča mila! — Letina kaže pri nas dobro, samo zmrzla Zofija je pobrala vso sadje. Pač pa se troštajo čebelarji med njih dni po treh slabih letih.

Tinje. (Požar.) Dne 25. junija ob opl 11. uri zvečer je izbruhnil požar pri Polcerju za Tinjami. Bil je tako strašen, da ga razven Strojcevega ne pomnimo. Ker je bilo poslopje staro in lesen, je zgorelo tako hitro, da so gasilci dobili skoro samo pepel. Gospodar sam se je šele zbudil, ko je bilo vse v ognju, še zgrabljeno odejo je moral pustiti na dvorišču, ker se mu je vnela. Dotično posestvo je imel v našem gostilničar Lavre iz Tinj, na katerem je pasel vso svojo živino. Radi slabega vremena je bila vsa v hlevu. Pomoč je bila prepozna in tako mu je zgorelo 6 krav, 2 telci, perutnina, 3 vozovi, konjska vprega in seno. Nič od tega ni imel zavarovano. Ker je to že peti požar od vigredi v naši okolici, se govori o hudodelni roki.

Našim rodoljubom! Koroški slovenski dijaki nameravajo, kakor vsako leto, tudi v letošnjih počitnicah prirediti začetkom meseca avgusta svoj počitniški sestanek. Da se omogoči udeležba tudi revnejšim tovarišem, se obračamo na vse slovenske rodoljube, da našo prireditev s prispevki podprejo. Darovi se lahko pošiljajo s položnico „Koroškega Slovenca“, ki naj nosi nad naslovom odpošiljatelja označbo: Dijaški fond. Pripravljalni odbor.

Borovlje. Občinska seja dne 24. junija je potekla precej viharo. Obravnaval se je proračun za leto 1927. Proračun predvideva 183.456 S izdatkov, 147.618 S sprejemkov in 35.838 S primanjkljaja. Primanjkljaj se krije s posojilom pri Dunajski hranilnici. — Občina je kupila takozvano „Vrbančkovo“ posestvo na utah za 32.000 S. Odprodalo se je doslej stoječega lesa Jaritzu za 18.000 S, nekaj se ga proda še prihodnja leta, poleg tega bo občina letos in prihodnje leto nasekala še 1500 kubičnih metrov drv. — Prezidava Boštove hiše, ki je bila prvotno proračunjena na približno 14.000 S, je stala 29.000 S. Jaklič obsoja in vprašuje, kako je to mogoče, ter priporoča pri takih rečeh več previdnosti. Strummer pojasnjuje, da je temu kriva pošta in posestnica poslopja, ki sta se pritožili proti prvotnemu načrtu prezidave. — Pasji davek znaša za enega psa 8 S letno, za vsakega nadaljnjega dvakrat toliko. Za pse čuvarje je treba plačati polovico. — Na Dobravi se podaljša vodovod od vile Čavko dalje. Delo je proračunjeno na 4200 S. Vertič zahteva, da se napravi najprej vodovod na Dole, ker se obljublja že 15 let. Večina se izreče za prvi predlog. — Občinska doklada bo znašala 200%, davek na elektriko 30%. Poizkusilo se bo oprostiti dotičnike, ki dobivajo tok iz Področnice, tega davka. — Odbornik Ogris, pd. Zec, se huduje in graja občinsko gospodarstvo, da se je pred spojitvijo občine vse mogoče obljubljalo, a vidi se, da bo sedaj le še več plačil. Zakaj so se zidale katakombe (kino), da se je občina zadolžila? Zupan pojasni, da vzdržuje kino občinstvo in ne davkoplačevalci.

Št. Jurij na Vinogradih. (Blagoslavljanje novega zvona.) Na najlepšem mestu šentjurske färe se dviga v idiličnem kraju s prijaznim razgledom proti severu in jugu, nekoliko vzvišeno starodavna siva cerkva Sv. Lenarta, sezidana prvotno v gotskem slogu. Cerkev je popolnoma preprosta, nobeno zgodovinsko umetniško delo, a notranjščina s svojo harmonično skladnostjo posameznih dimenzij in enakomerno razdelitvijo svetlobe nad vse dobrodejno vpliva na obiskovalca. Cerkev ima samo en oltar, čedno celo v baroku, s podobo sv. Lenarta, cerkvenega patrona z verigo v roki, ki ga je postavil, kot je razvidno na votivni podobi, Jakob Schneeweiss, tedanji posestnik Važenberškega gradu. Nekoč je bila tudi ta cerkva na zunaj obdana z dolgo verigo in najstarejši mož v fari ve povedati, da so se nekoč fantje, katere so lovili v dvanajstletno vojaško službo, vneto priporočali temu svetniku, da bi jih rešil in obvaroval nadležne vojaščine. V lesenem stolpiču je do sedaj od svetovne vojne sem visel samo en zvon iz l. 1606. Služba božja se obhaja tukaj trikrat na leto: na velikonočni in binkoštni pondeljek in na nedeljo po sv. Lenartu, začetkom oktobra. — Ker se je lansko leto po hvalevredni požrtvovalnosti odbora in darežljivosti faranov v kratkem času nabralo toliko denarja, da so se poplačali zvonovi za farno cerkev, je ostalo še nekaj, da se je mogel pri Grassmayrju za Št. Lenart naročiti tudi en zvon, ki ga je cerkveni ključar v nedeljo 19. junija pripeljal na ovenčanem vozu iz Sinče vasi, kjer je v Velikovcu naš novi zvon pri meščanih vzbudil splošno pozornost. Med grmenjem topičev smo ga potem popoldne slovenso peljali k podružnici. Blagoslavljanje novega zvona (gis, težak 68 kg) se je vršilo ob krasnem vremenu na dan sv. Petra in Pavla nad vse slovesno ob veliki udeležbi faranov. Blagoslavljanje je prevzel iz prijaznosti sosedni g. župnik iz Djekš, Lenart Trabesinger, ki se je pripeljal semkaj, sprejet pri slavlolu od botrov in trideset belo oblečenih tet. Med koračnicami slavne važenberške godbe in grmenjem topičev se je pomikal spreved k cerkvi, kjer nam je g. župnik dješki v pomenljivih besedah razložil pomen zvona v verskem življenju in opominjal poslušalce, naj ostanejo zvesti katoliški veri. Slednjič je pet deklic deklamiralo primerne pesmi, na kar se je vršila slovesna služba božja. Cerkev je bila zunaj in znotraj vsa preprežena z vencami in belimi rožami kot dih pomladi. Kakor lansko leto, tako je bil tudi letos ob tej priložnosti dostop tujim kramarjem zabranjen, prodajalo se je vse v lastni režiji, da odpade ves dohodek za zvon in ostale cerkvene potrebščine. Popoldne po litanijah se je razvila prosta zabava, da bo ta dan ostal vsem v prijetnem spominu.

Celovec. (Razno.) Hotel „Kaiser von Oesterreich“ se da s 1. julijem v najem alpski hotelski družbi Mittella d. d. „Arbeiterwille“ pripominja k temu: Gospod Stipanek (lastnik hotela) je bil po jugoslovanski invaziji kot irendentist in jugoslovanski agitator ter zaupnik razupit in hujskariji „Freie Stimmen“ se je zahvaliti, da je bil gospod Stipanek nekega dne oblegan od divje nemškonacionalne tolpe (Pülcher). „Freie Stimmen“ so pozivljale Celovčane in druge deželane k bojkotu te hiše. Vsak, ki je govoril s Stipankom, je bil takorekoč narodni izdajalec. V toku let se je pokazalo, da je bil g. Stipanek prav nenevaren, dobro meščanski obrtnik, ki ni gledal na drugoga kot da dobi goste v hišo. Napadi s strani „Freie Stimmen“ so sicer odpadli, ostal pa je bojkot, ki je prisilil g. Stipanka, da je moral dati hotel v najem. Našla se je velika mednarodna, najbrže deloma židovska družba, ki je prevezela hotel. „Freie Stimmen“ so sedaj lahko srečne, da so domačega obrtnika izgnale in dobile mednarodno, kapitalistično družbo v Celovcu. In tak list berejo še domači obrtniki! Na bojkot in zatiranje z razne strani smo že večkrat opozarjali. — Vpeljal se je novi poštni avto v Vetrinj in Hodiše, ki vozi iz Celovca ob 13,30 popoldne. — Deželni glavkar dr. Lemisch sprejema stranke vsak četrtek. — Dne 3. julija je bilo posvečenih v stolni cerkvi 14 novih duhovnikov in 3 redovniki: od teh so 4 Korošci, 2 Štajerca in 8 rajhovskih Nemcev. Med njimi ni nobenega Slovenca, le eden rojen v Podkloštru. — Otvorila se je nova zavarovalnica za privatne nameščence „Versiche-

rungskasse für Angestellte Kärntens in Klagenfurt“, Kardinalschütt 7. Delodajalci, ki so prej zavarovali svoje nameščence pri gremialni blagajni, penzijskem zavodu v Gradcu, pri splošni delavski bolniški in podporni blagajni ali pri okrajni blagajni v Celovcu, morajo po odloku ministrstva za socialno oskrbo javiti svoje nastavlence pri omenjeni blagajni. Nastavljenci s tem izstopijo iz prejšnjih blaganj. Nastavljenci v poljedelstvu in gozdarstvu, pri listih ter farmacevti ostanejo pri starih zavarovalnicah. — Znani optiker David Buffa je v starosti 63 let umrl. — S 1. julijem vozi ob nedeljah in praznikih še poseben vlak na progi Celovec—Pliberk. Iz Pliberka vozi ob 19. uri, iz Sinče vasi ob 19,21, v Celovec pride ob 19,58 in ima zvezo na Borovlje in Področico. — Pri uršulinkah se otvori pripravnica za učiteljske. 11. in 12. julija se vršijo sprejemni izpiti. — Villacher Gewerbe- und Handelsbank je stopila v likvidacijo. Poravnava se 65% v štirih poletnih obrokih začenši s 6. novembrom. — Na Križni gori se je vršila dne 3. julija velika ljudska veselica v prid vojnim invalidom, vdovam in sirotam. — Stolp ná stolni cerkvi še vedno ni popravljen. Radi prevelike teže novo nabavljenih zvonov se je moralo zvonjenje opustiti in začeti popravljati stolp. Sedaj menda primanjkuje za dovršitev.

Skočidol. (Zadnje slovo.) Milo so zapeli zvonovi, zapeli v nedeljo na Gospodov dan, peli žalno, peli tužno, a peli tudi veselo in radostno. Njih glas je donel po naših in bližnjih vaséh in doléh. In od ust do ust je šla grenka vest: Kočnikovi materi v Dolah zvoné! Ana Kuchler, blaga mamica g. župnika Martina na Gozdanjah, dveh njih sester in enega brata, so zatisnili za ta čas svoje trudne oči. In žalostno so doneli glasovi zvonov zaostalom, žalujočim, svojo mater z vsem srcem ljubečim, veselo pa njih bogoljubni, v trpljenju preizkušeni, sveti duši sami, ki se je dan popred preselila v srečno, blaženo večnost. In tega veselja žarek se je oglašil tudi v duši svojcev in vseh drugih vernih, ki so rajno poznali in spoštovali. Zakaj sladka je smrt pravičnih.

„Mrtvaški zvon, kako tesno
srce ob glasih bije tvojih!
Nekdo je zopet mir dobil
po hudega življenja bojih.“

Zato je pa tudi ta pretresljiva in ne vsakdanja novica, da je umrla mati vzgledne družine in mati duhovnikova, privabila za dan pogreba te ponižne vzgojiteljice v ponedeljek dne 27. m. iz domače in sosednih župnij izredno veliko ljudi, moških in posebno žensk, ter poleg sina-duhovnika in krajevne še 8 drugih farnih predstojnikov. Zlasti z ozirom na zadnjo okolnost je bil to pokop, kakoršnega tu še starejši ljudje ne pomnijo. Pogreba s konduktom od doma so se potemtakem udeležili ti-le duhovniki: gozdanjski, domačalski, gorjanski, pečniški, podklosterski, rožeški, strmški, šentiljski, šentlenartski in skočidolski. Sedem izmed njih jih je tudi maševalo, dočim je šentiljski opravil sv. mašo-obletnico za Košejevo mater že prej in sta ostala dva maševala že doma. Ganljivo je bilo, tako so izjavljali ljudje, ki so vztrajali celi dve uri pri pogrebnih in zadušnih opravilih, kako so svečeniki v skupinah po tri pristopali k trem našim oltarjem deloma v črnih, deloma, ker je bil dan sv. Heme, tudi v belih oblačilih. Spreved s slovesno rekviemmašo ob petju domačih pevcev ter pogrebne funkcije je opravil rajne matere krstni in duhovni dan poprej župnikom v Podkloštru vstoličeni sin pč. g. T. Oraš, pd. Vaznikov v Dolah. Ob gomili ležeči sredi pokopališča sta se v kratkih govorih blagopokojne spomnila domači in kot voditelj 3. reda tudi rožeški g. župnik. Prvi je časteč zamrle vernost in potrpežljivost omenil veselo znamenje dneva: 7. sv. maš-zadušnic, drugi je pa poudarjal in razpletel lepo misel življenja človekovega kot jemanja in dajanja. Iz božjih rok je jemala rajna zaklade milosti in je dobro in vestno upravljala vrnivši Bogu iz teh zakladov najplemenitejši in najdragocenejši dar, ki ga mati in oče moreta dati Gospodu, dar sina-duhovnika. Podobno tej materi jemljimo in dajajmo tudi mi! Marsikatera solza se je utrla ob mislih in besedah teh obgrobnih. Končno je še sedemstudenški gospod župnik, oficiator bilij in liber, bral v čast sv. Hemi tiho zahvalno sv.

mašo, pri kateri so tretjeredniki in drugi še ostali molili zalostni rožni venec. Malo pred 12. uro so bili obredi končani. Potrebno je k sklepu zabeležiti posebno še to, da je umrlo spremila k zadnjemu počitku tudi posebna skupina 3. reda rožeškega (26), ki je to pot šla prvič za svojim lastnim, novim, umetno izdelanim, redovnim pogrebnim križem. Kočnica so bili članica tega 3. reda, uršulske bratovščine v svojem rojstnem kraju na Strmcu ter one presv. S. J. pri nas. Dosegli so starost 65 let. (Skromen, priprost pogreb so si želeli, a imeli so slovesnega ko malo kdo. Je pač res tudi tu: „Kdor se poniža, bo povišan.“ Da so bili rajnica vselej zvesti ne samo cerkvi, ampak tudi narodu, priča že dejstvo, da so pri Kočnikovih bili vselej naročeni na „Mir“ in „Kor. Sl.“, na „Glasnik S. J.“, na „Bogoljub“ in druge dobre in rodoljubne liste kakor tudi na knjige „M. D.“. Kako vestni so bili i v tem oziru, svedoči, bralec, Ti tudi to, da so izpolnili še tudi letos dne 24. IV., ko so že nemalo bolehal, svojo volilno dolžnost. Sveti jim večna luč!) Vsem Kočnikovim pa izrekamo i tem potom svoje najiskrenejše sožalje. Očeta jim pa ohrani Bog še mnogo let in brez nadlog! Ker je pa zapisano: „Dobrotljivost je prijetna živim, ne odreci je pa tudi ne mrtvim!“ tudi mi in zlasti Vidva sina-mašnika te matere ne pozabita jih nikoli v svojih molitvah in daritvah!

„Prebili ste bojno trpljenje,
združili na mirni se vrt.

Oh kaj je to naše življenje,

oh kaj je kot — boj zoper smrt!“

In zvonovi spet molčé, molčé do onega dne,
ko zapoje za mé ali za Té.

Št. Jakob v Rožu. (Smrtna kosa.) V zadnjih dveh mesecih se je samo enkrat oglasila smrt v naši župniji in pobrala 70 let staro Močnico na Tešinji, katere edini sin je v Ameriki. — V zadnjem tednu pa se je smrt dalje časa mudila pri nas. Rešila je 65 let staro Jurjakinjo dolge bolezni in pomanjkanja. Za njo je nepričakovano hitro, brez bolezni, pokosila g. ministerialnega svetnika Fedorja Grčar, ki je bival že nad dve leti pri Orinu v Svatnah na letovišču. Zvečer je še v družbi letoviščarjev koval načrte, kako bode čez dva dni podvzel turo na Roščico, zjutraj pa ga je gospa mrtvega našla poleg sebe. Umrl je bil rojen v Postojni; ko se je tukaj gradila železnica, je bil zaposlen kot odkupovalec zemljišč, čez katere je imela teči železnica. Ko je stopil v pokoj, se je pa pri nas nastanil. Ravno na njegov 51letni rojstni dan smo ga položili v grob. — Kmalu za njim pa je umrla na Reki 53 let stara Marija Antonič, mati štirih sinov in pet hčera. Mešani cerkveni zbor ji je v slovo ganljivo in pretresljivo lepo zapel na domu „Vigred“ in na grobu „Nad zvezdami“. N. p. v m.!

Vogrče. („Revček Andejček“.) Dosti takih revežev imamo, ki morajo kot „občinski siromaki od hiše do hiše beračiti in po hlevih na mrzli slami spat“, ki večkrat „roparje po ječah zavidajo za njihova ležišča“ — tako namreč nam jo je hudobni zmikavt Matija pošteno dal pod nos, a nobenega se še nismo tako razveselili, kakor na predkresno nedeljo „Revčka Andrejčka“. Tako lepo nam je zaigral na citre in zraven tako milo zapel, da je kakor njemu tudi nam srce zaukalo veselja. Zato mu je pa tudi mlada Franica tako ljubeznivo in prijazno postregla kakor najplemenitejšemu gostu. Radi tega pa dobri in marljivi Pavle ni bil prav nič hud, še vesel je bil; vsaj mu je stari Andrejček rešil nevesto gotove smrti in pripomogel, da se je srce trdega očeta Jeklena naposled vendarle omehčalo, da je dal svojo hčer pridnemu hlapcu za ženo. Če je sivolasega revčka že jel malo spomin zapuščati, mu tega prav nič ne zamerimo, vsaj jih ima že sedem na hrbtu, zato pa je glavca le brihtna in kretnje še živahne. Grešnega grešnika pa vse njegove prekanjene spletke niso mogle rešiti zaslužene kazni, čeprav mu je pomagal sladko-priliznjeni Žvitrog. Modri Anže pa jo je sekal tako, da smo se tresli smeha. Za svoj prvi nastop jo je res dobro odrezal. Igra je zares lepa in ima nekaj jedra v sebi, samo malo pretiramo zaljubljena je. Stala je mnogo truda, zato pa smejo igralci biti z uspehom zadovoljni. Vsak nepristranski opazovalec je moral priznati, da so bile vloge vseskozi v dobrih rokah. Le večkrat še s svojimi močmi na dan!

Schichtovo

terpentinovo - milo

s svojimi 7 odlikami

3. odlika: Prijeten duh. Pranje s tem milom osvježuje v kuhinjski sopari, pa tudi perilo diši prijetno in sveže.

1. Terpentin v milu. 2. Velik in priročen kos. 3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravljic za izrezati. 5. Milo je v zavitku. 6. Svetla barva.
7. Schichtova pošta zastoj.

87

ZADRUŽNI VESTNIK

Varčevanje in posojilnice. Gospodarski napredek in blagostanje se dosežeta v prvi vrsti le z varčnostjo. Vojna je uničila sicer misel varčevanja, ker so bile vsled padca denarja ravno varčljive osebe najbolj prizadete, vendar se mora delati na to, da se varčevanje med ljudstvom na novo vzbudi. To nam nalaga potreba časa, ako hočemo vzdržati na svoji zemlji. Po vseh državah je prodrlo prepričanje, da bo mogoče izvesti obnovo gospodarstva in vrniti ljudstvu predvojno blagostanje le z varčevanjem. Na eni strani se morajo prihranki iz produktivnega dela tako naložiti, da odvržejo spet dobiček, na drugi strani pa se mora varčevati na izdatkih, da se na ta način razbremeni gospodarstvo. Treba bo delati v tem pravcu, da skrbimo in ublažimo svoje zahteve glede hrane, obleke in drugih potrebščin. Posebno še pa se bo treba ozirati na vodstvo kmetijstva, da se tam uvedejo naprave, ki so v resnici koristonosne in praktične. Vsled vojne smo obubožali in le ako se posreči, da naše izdatke znižamo z ozirom na vladajoče obubožanje, ako se marsičemu odrečemo, kar za življenje ni neobhodno potrebno, bomo polagoma s prihranki prišli do blagostanja in do razmer, ki bodo omogočile še boljše delovanje. Kar pa si moremo odtrgati že v sedanjih slabih razmerah, pa ne zakaupajmo, ampak dajmo na razpolago gospodarstvu, ki rabi nujno kapitala. Hranilnice in posojilnice so za to poklicane. Že po svojem bistvu in namenu so za to poklicane, da razširijo varčnost med najširšimi krogi, po svoji upravi pa važen gospodarski faktor, ki seže do zadnjega človeka. Hranilnice in posojilnice nudijo za prihranke najboljše jamstvo, saj jamčijo za te prihranke s celim svojim premoženjem vsi člani zadruga. Hranilnice in posojilnice pa tudi uporabljajo prihranke najboljše v prid ljudstvu, saj je njih namen pomagati malim ljudem s cenanim kreditom k izboljšanju gospodarstva ali v gospodarski nesreči. Poklicane so, da širijo varčnost, prvi temelj narodnega blagostanja, med ljudstvom, zlasti med mladino. Kmečki fant ne bo dober gospodar, ako se ni naučil varčevati že v mladih letih, ker ni dobrega gospodarstva brez varčnosti. Privarčevati pa si more zlasti človek, ki nima obveznosti, in to je ravno kmečki fant. Kapital, ki si ga prihrani, pa mu pride prav, ko bo prevzel posestvo ali se kam drugam priženil. Iz istih vzrokov bo varčeval vajenec ali pomočnik, ki bo zbiral že v mladosti kapital, da se napravi neodvisnega, delavec, da si opomore do družine. Šele, ko odpravimo bedo in revščino, smo dostopni tudi za višje cilje, ki so izraženi v kulturi. Izobrazba in znanost ne marajo živeti skupno z revščino. Zato hranilnice in posojilnice s širjenjem varčnosti ne vršijo le svoje npravne in gospodarske naloge, one vršijo tudi kulturne naloge. Posojilnice imamo tako razširjene, da se jih vsakdo z naj-

manjšo zamudo časa lahko poslužuje in ker so prilagodene našim razmeram najbolje, je pač v korist javnosti, da se veselijo obilo obiska tako vlagatelj kakor izposojevalcev. Le ta način omogoči posojilnicam obstoj in jim zasigura, da morejo koristno poseči v narodovo gospodarstvo. Korist posojilnic je očitna. Kmečki vlagatelj more naložiti svoj denar v svojo posojilnico na skoro enake obresti, kakor bi jih dobil v mestu pri bankah, in si pri tem prihrani na času in stroških, ko bi šel denar v mesto naložiti ali dvigniti. Nadalje si lahko vsakdo, ki je kredita zmožen in vreden, preskrbi posojilo pod najbolj ugodnimi pogoji. Vendar se naj gleda na to, da se bo oziralo v prvi vrsti na člane, da se na ta način število in zanimanje za posojilnico dvigne, ker je pač pri vsaki zadruzi disciplina največjega pomena. Pritegne se naj k delovanju tudi mladina, da se pravočasno vpelje v gospodarstvo in da se zasigura vodstvo. Sodelovanje pa je tudi tako važnega vzgojevalnega pomena za vsakega človeka, da se lahko kosa z vsako šolo. Ker so posojilnice za nas še posebno prava obramba kmečkega gospodarstva proti nepovoljnim posledicam sedanjega gospodarskega sestava, se jih moramo oprijeti in držati z vso silo ter delati za njih procvit.

GOSPODARSKI VESTNIK

Lesna industrija. Po poročilih različnih listov se nahajajo avstrijske žage v krizi, v katero so zabredle radi različnih interesov posestnikov lesa, lesnih trgovcev in posestnikov žag. Posestniki lesa se namreč trudijo, da bi se odpravil davek na izvoz lesa (Holzausfuhrabgabe), ker si na ta način mislijo izboljšati položaj in povečati popraševanje po lesu in dvigniti cene. Lesna industrija zopet bi rada imela za les izvozno carino, da bi si na ta način zasigurala obstoj in zaposlevanje žag. Ona pravi, da je ukinitve izvozne carine na les, ki ga je podrl vihar in na les, ki se potrebuje v jamah, povzročila, da se pod tem imenom izvaža najboljši les iz Avstrije in na ta način ogroža žage. Industrija je v žalostnem položaju in na Zgornjem Avstrijskem se je že do 80% žag ustavilo, ker ne dobe lesa. Žage potrebujejo varstvo, ker zaposlujejo veliko ljudi, in dokler imajo sosedne države, zlasti Nemčija, visoko uvozno carino na rezani material, se morajo žage štiti s carino na izvoz sirovega materiala. Lesna industrija skliče radi tega v Solnogradu zborovanje lesne industrije, da se na ta način brani zoper zahteve posestnikov lesa in onih trgovcev, ki izvažajo surovi material. Rezani material ne dobi dosti odjemalcev v tujih državah tudi radi tega, ker se zahteva večkrat material, ki ga žage ne izdelavajo ali pa se šele s časom začne izdelavati, ko se vzbudi popraševanje. Velike zaloge običajnih desk, ki jih imajo žage, pa radi tega zopet ostanejo neprodane in povišujejo krizo. Nemčija potrebuje 4,5 m dolge, po 1 col debele deske in ker teh

ni bilo v Avstriji na razpolago, se je obrnila na Čehoslovaško, Švedsko in Finsko. V Francijo se prav malo prodaja. Ravno tako na Holandsko, ker zahteva večje dolžine, ki pa jih tukaj ni dobiti. Borza lesa na Dunaju zaznamuje sledeče cene: Okrogli les od 25 do 35 cm na nižje-avstrijski postaji 28 S, Schleifholz 24 S, rezano blago 13 mm, 16 do 32 cm 100 S, gradbeno blago 26 mm, 18 do 32 cm, 4 do 5 m 59 S.

Borza. Dunaj, 5. jul. 1927. Dolar 7,0885, dinar 0,1246, nemška marka 1,68, čsl. krona 0,2099, lira 0,4082, franc. frank 0,277 šilingov.

RAZNE VESTI

1100letnica sv. Cirila. Letošnje leto bo minulo 1100let, odkar se je rodil sv. Ciril, slovanski apostol. V glagolici je spisal v drugi polovici 8. stoletja mnogo knjig in vpeljal slovansko bogoslužje, ki je še danes ohranjeno pri pravoslavni katoličanih, a se je deloma ohranilo tudi v katoliških mestih Dalmacije, Istrije in Hrvaške. Papež Johan VIII. je potrdil slovansko liturgijo, da imajo Slovani pred mnogo drugimi razširjenimi jeziki to prednost, da čujejo mašo v slovanskem jeziku. Ko je nastal razkol okroglo 900 leti med grško in rimsko cerkvijo, se je Vatikan v poznejši dobi mnogo trudil, da privede pravoslavne katoličane v območje Rima, a ti so se naslanjali na Bicanca. Papež Leo XIII. je leta 1880 odredil, da se za sluge sv. Cirila in Metoda častijo po celem katoliškem svetu na dan 5. julija, a tudi to ni privedlo pravoslavne k zblizanju z Rimom. Oziraje se na slovansko bogoslužje, ki se je ohranilo v južnih krajih Dalmacije in Istrije, se je trudil že škof Strossmayer, da se vpelje slovansko bogoslužje v vseh krajih katoliških Jugoslovanov. Rim tedaj tega ni dovolil. Po vojni pa so škojke Jugoslavije na konferenci v Zagrebu ponovno sprožili to idejo in kakor se čuje, z uspehom. V Rimu se menda že tiskajo knjige v glagolici, ki se bodo potrebovale pri čitanju slovanske maše. Vprašanje je samo, ako bo to uvedla naredba rimske kurije same, ali pa se slovansko bogoslužje upelje na podlagi konkordata, kakor si ga želi jugoslovanska vlada in o katerem se vodijo že dolgo časa pogajanja. Ker je po vojni odpadel vrhovni poglavar pravoslavne cerkve, ki je bil ruski car, misli Vatikan na ta način zblizati pravoslavno z rimsko cerkvijo. Nemci v Jugoslaviji se z vso močjo upirajo uvedbi slovanskega bogoslužja in ostanejo raje pri latinski maši — nemška namreč ni pripoznana — ker se boje nacionalne moči, ki se je pokazala že pri pravoslavni Slovanih v prejšnji dobi.

Priporočam

olje za večno luč

v znani izvrstni la kvaliteti, garantirano najfineše rafinirano, varno in mirno goreče, ne kadeče se; k temu pripadajoče senje, glazke, kadijo, oglje za kadijnice, cerkvene sveče, kropila itd. — **Franc Siebert**, trgovina in razpošiljalnica sveč, Stauderhaus Celovec. Svežnji se na željo dostavijo.